

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

PRE POISTENIE MAJETKU

VPP PMA 2022

Článok 1	Úvodné ustanovenia
Článok 2	Rozsah poistenia
Článok 3	Predmet poistenia
Článok 4	Miesto poistenia
Článok 5	Výluky z poistenia
Článok 6	Poistná udalosť
Článok 7	Poistná hodnota, poistná suma
Článok 8	Spoluúčasť
Článok 9	Poistné plnenie
Článok 10	Limit poistného plnenia
Článok 11	Poistné

Článok 12	Doba trvania poistenia
Článok 13	Povinnosti poisteného a/alebo poistníka
Článok 14	Povinnosti poisťovateľa
Článok 15	Príslušnosť súdu
Článok 16	Prechod práv
Článok 17	Doručovanie písomnosti
Článok 18	Spôsob vybavovania sťažností
Článok 19	Špecifikácia skupín predmetov poistenia
Článok 20	Výklad pojmov
Článok 21	Spoločné ustanovenia
Článok 22	Záverečné ustanovenia

Článok 1 Úvodné ustanovenia

Poistenie majetku, ktoré uzatvára ČSOB Poistovňa, a.s., Žižkova 11, 811 02 Bratislava, Slovenská republika, zapísaná v OR OS Bratislava I., odd. Sa, vl. č. 444/B, IČO: 31 325 416 (ďalej len „poisťovateľ“), upravujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, tieto Všeobecné poistné podmienky pre poistenie majetku VPP PMA 2022 (ďalej len „VPP PMA 2022“) a ustanovenia poistnej zmluvy (ďalej len „zmluva“). VPP PMA 2022 sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy. Ak sa tak v poistnej zmluve dohodlo, súčasťou poistnej zmluvy sú taktiež doplňujúce osobitné poistné podmienky, zmluvné dojednania a klauzuly.

Článok 2 Rozsah poistenia

Zachraňovacie náklady	Poistenie je možné dojednať pre poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo stratu poistených vecí jednotlivými poistnými rizikami, resp. skupinami poistných rizík uvedených v príslušných osobitných poistných podmienkach. Poistenie sa vždy vzťahuje len na jednotlivé poistné riziká, resp. skupiny poistných rizík, ktorých poistenie je v poistnej zmluve výslovne dojednané.Bližšia špecifikácia rozsahu poistenia je uvedená v príslušných osobitných poistných podmienkach.Ak vykoná poistený a/alebo poistník opatrenia, ktoré mohol vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za potrebné: na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti,na odvrátenie alebo zmierenie škody na poistenej veci zo vznikutej poistnej udalosti, uhradí mu poisťovateľ takto vynaložené náklady, ak sú primerané rozsahu hroziacej škody a poistnej hodnote ohrozenej poistenej veci.
Odprávavacie náklady	Ak mal poistený a/alebo poistník právnu povinnosť z hygienických alebo bezpečnostných dôvodov, alebo z dôvodov verejného záujmu urobiť opatrenia a vynaložiť primerané náklady na demoláciu, vyprázdenie a odstránenie zvyškov poistenej veci, ktorá bola poškodená alebo zničená poistnou udalosťou, poisťovateľ nahradí takto vynaložené náklady. V rámci nákladov uvedených v tomto bode sú kryté aj náklady na odstránenie azbestu do výšky 10% z poistnej sumy pre poškodený predmet poistenia, max. 10 000,00 Eur.
Náklady na prepravu	Poisťovateľ uhradí primerané náklady na prepravu súvisiacu s opravou poškodenej veci. Tieto náklady sa hradia pri preprave veci len na území Slovenskej republiky, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.
Náklady na zistenie príčiny a rozsahu škody	Poisťovateľ uhradí primerané náklady na zistenie príčiny a rozsahu škody na poistenom majetku, ak tieto náklady vynaložil poistený s písomným súhlasom poisťovateľa, a to do výšky predpokladanej škody, maximálne však do výšky 5% z poistnej sumy poisteného majetku.
Cestovné náklady	Poisťovateľ uhradí primerané cestovné náklady technikov súvisiace s opravou poškodeného zariadenia. Tieto náklady sa hradia len na území Slovenskej republiky, ak nie je v zmluve dohodnuté inak. Cestovné náklady podľa tohto ustanovenia nezahŕňajú náklady na ubytovanie.

Článok 3 Predmet poistenia

Cudzie veci	Predmetom poistenia sú veci vo vlastníctve poisteného špecifikované v poistnej zmluve.Ak je to dohodnuté v zmluve, poistenie sa vzťahuje i na cudzie veci - veci vo vlastníctve cudzích osôb, ktoré poistený oprávnenie užíva alebo ich prevzal pri poskytovaní služby od fyzickej alebo právnickej osoby na základe zmluvného vzťahu (napr. zmluva o dielo, zmluva o nájme, prenájme).
Súbor	Poistiť je možné vec jednotlivo určenú, výber vecí alebo súbor vecí. Jednotlivo určené veci, výber vecí alebo súbor vecí, na ktoré sa poistenie vzťahuje, sú vymedzené v poistnej zmluve.Pri poistení súboru vecí sa poistenie vzťahuje i na veci, ktoré sa stali súčasťou poisteného súboru po uzavretí zmluvy. Veci, ktoré v priebehu trvania poistenia prestali byť súčasťou súboru, prestávajú byť poistené okamihom svojho vyradenia zo súboru.

Článok 4 Miesto poistenia

	1. Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti vzniknuté na území Slovenskej republiky na mieste uvedenom v poistnej zmluve ako miesto poistenia, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.2. Ak je v poistnej zmluve dohodnutých viac miest poistenia, vzťahuje sa poistenie na všetky tieto miesta poistenia.
Budovy, stavby	3. V prípade poistenia budov a stavieb je miesto poistenia vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely.
Hnuteľné veci	4. V prípade poistenia hnuteľných vecí je miestom poistenia budova, iná stavba, miestnosť alebo pozemok vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely, kde sa tieto veci nachádzajú, ak nie je ďalej v poistnej zmluve dohodnuté inak.
Peniaze,
ceniny,
cennosti	5. Ak sú predmetom poistenia peniaze, drahé kovy, drahokamy, cennosti, vkladné knižky a iné podobné dokumenty, cenné papiere a ceniny, je pre ne miesto poistenia pancierová alebo iná ohňovzdorná pokladňa, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.6. Poistenie sa vzťahuje aj na iné miesto ako miesto poistenia uvedené v poistnej zmluve, pokiaľ poistený premiestní poistené veci z dôvodu bezprostredne hroziacej alebo už vznikutej poistnej udalosti. Poistenie sa na takéto miesto vzťahuje len vtedy, ak poistený bez zbytočného odkladu oznámi poistovateľovi adresu tohto miesta a zoznam premiestnených vecí, najneskôr do 14 dní od ich premiestnenia.

Článok 5 Výluky z poistenia

	1. Poistenie sa nevzťahuje na škodu: a) spôsobenú úmyselným konaním poisteného, poistníka, a/alebo osôb konajúcich z ich podnetu, v dôsledku vedomej nedbanlivosti poisteného, poistníka, trestným činom poisteného, poistníka a/alebo osôb im blízkych,b) spôsobenú podvodom, spreneverou, činom v rozpore s dobrými mravmi,c) spôsobenú alebo vzniknutú z jadrovej energie alebo jadrového žiarenia akéhokoľvek druhu,d) spôsobenú žiareniom akéhokoľvek druhu, magnetických alebo elektromagnetickej polí, ionizáciou,e) vzniknutú v príčinnej súvislosti s vojnovými udalosťami, vyhlásením vojnového alebo výnimočného stavu, napadnutím alebo činom vonkajšieho nepriateľa, nepriateľskej akcie bez ohľadu na to, či bola vojna vyhlásená alebo nie,f) vzniknutú v príčinnej súvislosti s revolúciou, povstaním, vzburou, štátnym alebo vojenským prevratom, občianskou vojnou, demonštráciou, zabavením, rekvíraciou pre vojenské účely, alebo represívnymi zásahmi štátnych orgánov, bez ohľadu na akéhokoľvek ďalšie súčasne alebo v akomkoľvek časovom siedle spolupôsobiace príčiny,g) znečistením, zamorením, kontamináciou vrátane presakovania, bez ohľadu na akéhokoľvek ďalšie súčasne alebo v akomkoľvek časovom siedle spolupôsobiace príčiny, vylúčené sú tiež náklady vyplývajúce z nariadenia vlády alebo náklady súvisiace s premiestnením alebo modifikovaním majetku poisteného, ktorý nemôže byť naďalej používaný k pôvodnému účelu,h) spôsobenú akoukoľvek infekčnou a/alebo nárazlivou chorobou vrátane kontaminácie/dekontaminácie, dezinfekcie a akýmkoľvek nariadením zákonne ustanoveným orgánom v súvislosti so zatvorením prevádzky, obmedzením alebo zabránením prístupu,i) spôsobenú priamo alebo nepriamo z azbestózy alebo akejkoľvek príbuznej choroby, vyplývajúcej z existencie, zaobchádzania, spracovania, výroby, predaja, distribúcie, skladovania alebo používania azbestových výrobkov alebo výrobkov obsahujúcich azbest,j) spôsobenú používaním a/alebo výrobou zápalných a výbušných látok, plynov, formaldehydu, toxickej, karcinogénnych látok, sklenou vatou, toxickejmi plesňami a obdobnými látkami,k) vzniknutú v príčinnej súvislosti s akýmkoľvek teroristickým činom,l) spôsobenú banskou činnosťou, podzemnou ťažbou, ťažbou pod vodou, ťažbou s použitím výbušní, geologickým prieskumom,m) akéhokoľvek škody spôsobené v priamej alebo nepriamej súvislosti so zlyhaním, prevádzkováním, inštalovaním, opravou informačných, počítačových systémov, softvéru, telekomunikačných zariadení alebo sietí, komunikačných prostriedkov, internetu, e-commerce dát a iných obdobných informačných prameňov, vrátane akejkoľvek straty, poškodenia, zničenia, porušenia, vymazania, modifikácie dát v akejkoľvek podobe, spôsobenú v akejkoľvek súvislosti s počítačovými vírusmi, malware, spyware alebo inými obdobnými príčinami, spôsobenú v akejkoľvek súvislosti s hackingom, spôsobenú v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia kalendárneho dátumu výpočtovou technikou,n) neoprávneným užívaním cudzej veci alebo zatajením veci,o) stratou umeleckej a historickej hodnoty poistenej veci,p) poškodením veci v dôsledku jej využívania na iný účel ako bola určená.
Vylúčené
predmety
poistenia	2. Poistenie sa nevzťahuje na: a) verejné pozemné komunikácie (diaľnice, cesty, mestne komunikácie, verejné účelové komunikácie) vrátane mostov, nadjazdov, tunelov, podchodov a nadchodov,b) verejné rozvody elektriny, plynu, vody, tepla a verejné elektronické komunikačné siete,c) vrtné veže vrátane príslušenstva,d) atómové elektrárne a zariadenia na prípravu jadrového paliva pre tieto elektrárne vrátane príslušenstva, ako aj akéhokoľvek nehnuteľné a/alebo hnuteľné veci nachádzajúcej sa v areáli atómovej elektrárne,

- e) softvér a databázy údajov; výluka neplatí, ak je softvér súčasťou výrobného a prevádzkového zariadenia, pričom naďalej zostáva zachovaná výluka akejkoľvek straty, poškodenia, zničenia, porušenia, vymazania, modifikácie dát v akejkoľvek podobe,
- f) vodstvo, pôdu, lesy a iné porasty,
- g) zvieratá a mikroorganizmy,
- h) budovy a veci v nich uložené, ktoré sú dlhodobo nevyužiteľné alebo nevyužívané, ak škoda bola spôsobená alebo zvýšená v dôsledku nevyužívania budov; pričom za dlhodobé nevyužívanie je považovaná doba dlhšia ako 6 mesiacov,
- i) nehnuteľnosti, na ktorých sú vykonávané stavebné úpravy, resp. iné stavebné alebo montážne práce a ďalej na hnutelne veci v nich uložené, ak vykonávané stavebné úpravy, resp. iné stavebné alebo montážne práce mali vplyv na príčinu vzniku alebo zväčšenie rozsahu následkov škody,
- j) náklady na dekontamináciu pôdy a vody,
- k) majetkovú ujmu, ktorá nastala v dôsledku negatívneho pôsobenia obchodných alebo podnikateľských rizík,
- l) plavidlá a iné zariadenia schopné pohybu na vode alebo pod vodou,
- m) lietadlá a iné zariadenia schopné pohybu v atmosfére,
- n) koľajové vozidlá,
- o) motorové vozidlá a prívesy s výnimkou vozidiel vedených ako zásoby,
- p) lanové dráhy,
- q) zábavné parky,
- r) škody na autorských a iných nehmotných právach majetkového charakteru.

Článok 6 Poistná udalosť

Poistná udalosť	<p>1. Poistná udalosť je náhodná udalosť, ktorá</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nastala v mieste poistenia, a zároveň b) nastala počas trvania poistenia, a zároveň c) spôsobila škodu na poistenej veci, <p>v dôsledku ktorej vznikla poistovateľovi povinnosť poskytnúť poistné plnenie podľa týchto VPP PMA 2022 a zmluvy.</p>
Sériová poistná udalosť	<p>2. Sériová poistná udalosť: poistné udalosti, ktoré vznikli z jednej príčiny alebo z viacerých príčin rovnakého druhu, pokiaľ medzi nimi existuje miestna, časová alebo akákoľvek iná priama súvislosť. Pre účely tohto poistenia sa sériová poistná udalosť považuje za jednu poistnú udalosť. Okamihom vzniku sériovej poistnej udalosti sa rozumie vznik prvej škodovej udalosti. V prípade poistenia majetku sa za jednu poistnú udalosť považujú všetky poistné udalosti, ktoré vznikli z rovnakej príčiny v priebehu 72 hodín. Poistné udalosti, ktoré vznikli pred dátumom začiatku poistenia, resp. po dátume zániku poistenia, nie sú považované za poistnú udalosť.</p> <p>3. Poistnú udalosť pre jednotlivé druhy poistenia bližšie vymedzujú osobitné poistné podmienky, zmluvné dojednania, klauzuly, prípadne dojednania poistnej zmluvy.</p>

Článok 7 Poistná hodnota, poistná suma

Poistná hodnota	<p>1. Poistná hodnota je hodnota poistenej veci v danom čase a mieste a je podkladom pre stanovenie poistnej sumy.</p> <p>2. Poistná hodnota poistených vecí môže byť vyjadrená ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nová hodnota, ktorou je suma, ktorú je nutné obvykle vynaložiť v mieste poistenia na znovunadobudnutie novej veci rovnakého druhu a kvality. U nehnuteľností nová hodnota zahŕňa i náklady na spracovanie projektovej dokumentácie, b) časová hodnota, ktorou je nová hodnota veci znížená o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebovania alebo iného znehodnotenia. Na časovú hodnotu sa poistenie dojednáva vtedy, ak je miera opotrebovania alebo iného znehodnotenia veci vyššia ako 60%, alebo ak poistník výslovne žiada poistenie na časovú hodnotu, c) iná hodnota dojednaná v poistnej zmluve. <p>3. Poistná hodnota zásob je suma, ktorú je potrebné vynaložiť na znovunadobudnutie vecí patriacich do zásob alebo sumy, ktorú treba vynaložiť na ich výrobu rovnakého druhu a kvality. Poistovateľ vyplatí nižšiu z uvedených súm.</p>
Poistná suma	<p>4. Poistná suma dohodnutá v poistnej zmluve je hornou hranicou plnenia poistovateľa pre všetky poistné udalosti, ktoré nastali v jednom poistnom období, ak nie je ďalej v týchto VPP PMA 2022 alebo v zmluve dohodnuté inak.</p> <p>5. Poistnú sumu určuje poistník a/alebo poistený na vlastnú zodpovednosť. Poistná suma je uvedená v poistnej zmluve. Poistník je povinný poistnú sumu stanoviť tak, aby zodpovedala poistnej hodnote majetku v čase účinnosti zmluvy. Poistník je ďalej povinný dbať na to, aby poistná suma zodpovedala poistnej hodnote poisteného majetku v priebehu trvania poistenia. Na žiadosť poistníka je možné výšku poistnej sumy zvýšiť v priebehu poistného obdobia.</p> <p>6. Ak sa poistuje jednotivo určená vec, poistná suma má zodpovedať poistnej hodnote poistovanej veci. Ak sa poistuje súbor alebo výber vecí, poistnú sumu poistovaného súboru alebo výberu vyjadruje napočítaná poistná suma všetkých vecí, ktoré sú súčasťou súboru alebo výberu.</p> <p>7. Pri dohodnutí poistenia na prvé riziko je poistná suma po dohode zmluvných strán vedome znížená pod poistnú hodnotu poistovanej veci alebo súboru vecí a tento spôsob poistenia musí byť pre jednotlivé položky jednoznačne uvedený v zmluve. Poistenie na prvé riziko je možné dohodnúť aj v prípadoch, kedy nie je možné dopredu určiť poistnú hodnotu poistovanej veci (súboru vecí) alebo aj v prípadoch, kedy sa poistná suma rovná poistnej hodnote. Poistná suma je pri poistení na prvé riziko hornou hranicou poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti, ku ktorým došlo v jednom poistnom období.</p>
Prvé riziko	

Článok 8 Spoluúčasť

1. Ak v poistnej zmluve nie je uvedené inak, je poistenie dohodnuté so spoluúčasťou na poistnom plnení. Výška spoluúčasti je uvedená v poistnej zmluve.
2. **Spoluúčasť** je suma, ktorou sa poistený podieľa na poistnom plnení. Spoluúčasť sa odpočíta z plnenia poistovateľa pri každej poistnej udalosti. Na poistnom plnení zo sériovej poistnej udalosti sa poistený podieľa len jednou spoluúčasťou bez ohľadu na počet poistných udalostí v sérii.
3. Pri nákladoch uvedených v čl. 2 ods. 3. až 7. týchto VPP PMA 2022 poistovateľ uplatní spoluúčasť dojednanú pre ten predmet poistenia, v súvislosti s ktorým boli predmetné náklady vynaložené.

Článok 9 Poistné plnenie

1. **Poistovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie v prípade vzniku poistnej udalosti.**
2. Poistovateľ poskytne poistné plnenie za všetky poistné udalosti, ktoré nastali v priebehu poistného obdobia, maximálne vo výške:
 - a) poistnej sumy stanovej pre príslušný predmet poistenia a poistné obdobie,
 - b) limitu poistného plnenia, dojednaného pre príslušný predmet poistenia v poistnej zmluve, v závislosti od toho, ktorá z uvedených súm je nižšia.Osobou oprávnenou na poistné plnenie v prípade vzniku poistnej udalosti je ten, na ktorého majetok sa poistenie vzťahuje.
3. Po vzniku poistnej udalosti sa zniží poistná suma, (príp. limit plnenia) pre príslušnú položku predmetu poistenia a poistné obdobie o výšku vyplateného poistného plnenia. Výška poistnej sumy (príp. limitu plnenia) môže byť na návrh poistníka po doplatení poistného po predchádzajúcim súhlase poistovateľa obnovená. Toto dojednanie nemá vplyv na podpoistenie.
4. Akékoľvek hodnoty pri poskytovaní poistného plnenia (nové, časové, iné) alebo stupne opotrebenia veci budú vždy určené ku dňu vzniku poistnej udalosti, a to odborným odhadom poistovateľa, prípadne spôsobilou osobou určenou poistovateľom. Poistovateľ rozhodne, kedy ide o poškodenie alebo zničenie veci.
5. Ak bola poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, aby mu poistovateľ poskytol poistné plnenie:
 - a) pri poistení na novú hodnotu vo výške zodpovedajúcej primeraným nákladom na opravu poškodenej veci,
 - b) pri poistení na časovú hodnotu vo výške zodpovedajúcej primeraným nákladom na opravu poškodenej veci zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu poškodenej veci z doby pred poistnou udalosťou,
 - c) pri poistení na inú hodnotu vo výške upravenej podľa dohodnutého spôsobu výpočtu uvedeného v zmluve.Od súm zistených podľa písmena a), b) a c) tohto odseku sa odpočíta cena použiteľných zvyškov poškodenej veci.
6. Ak bola poistená vec zničená, vzniká poistenému právo, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, aby mu poistovateľ poskytol poistné plnenie:
 - a) pri poistení na novú hodnotu vo výške obvyklej miestu a času, zodpovedajúcej primeraným nákladom na znovunadobudnutie veci alebo nákladom, ktoré je treba vynaložiť na výrobu veci rovnakého druhu a kvality. Poistovateľ vyplatí nižšiu z uvedených súm,
 - b) pri poistení na časovú hodnotu vo výške zistenej podľa písmena a) tohto bodu, zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia veci,
 - c) pri poistení na inú hodnotu vo výške upravenej podľa dohodnutého spôsobu výpočtu uvedeného v zmluve.Od súm zistených podľa písmena a), b) a c) tohto odseku sa odpočíta cena použiteľných zvyškov zničenej veci.
7. Ak boli poškodené poistené zásoby, vzniká poistenému právo, aby mu poistovateľ vyplatil, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, sumu potrebnú na ich opravu alebo úpravu, od ktorej je potrebné odpočítať cenu použiteľných zvyškov poškodených zásob a sumu, o ktorú sa znížili obvyklé náklady spojené s ošetrovaním a ďalším spracovaním, ktoré by inak bolo nutné vynaložiť.
8. Ak boli poistené zásoby znehodnotené, vzniká poistenému právo, aby mu poistovateľ vyplatil rozdiel medzi ich poistnou hodnotou a hodnotou po znehodnotení.
9. Ak boli poistené zásoby zničené, stratené alebo odcudzené a ide o zásoby, ktoré poistený vyrobil, vzniká poistenému právo, aby mu poistovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu nákladom na ich nové obstaranie, najviac však sumu, ktorú by poistený získal pri ich realizácii v dobe poistnej udalosti. Ak ide o zásoby, ktoré poistený nevyrobil alebo o zásoby, ktoré vyrobil, avšak náklady na ich obstaranie sú nižšie ako výrobné náklady, vzniká poistenému právo, aby mu poistovateľ vyplatil sumu zodpovedajúcu nákladom na ich obstaranie, ktoré by bolo potrebné vynaložiť v čase vzniku poistnej udalosti. Poistovateľ však vyplatí najviac sumu, ktorú by poistený získal pri ich realizácii v dobe poistnej udalosti. Od takto určeného poistného plnenia sa odpočíta cena použiteľných zvyškov zničených zásob a suma, o ktorú sa znížili obvyklé náklady spojené s ošetrovaním a ďalším spracovaním zásob, ktoré by bolo inak potrebné vynaložiť.
10. Právo na poistné plnenie nenastane, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená v dôsledku osobitnej povahy, vnútornej (skrytej) vady, skazy, vady obalu alebo balenia, pôsobením atmosférického tepla alebo chladu. Poistovateľ je však povinný plniť i v prípadoch uvedených v tomto bode, ak k poistnej udalosti došlo v príčinnej súvislosti so živelnou udalosťou.
11. Ak boli poškodené, zničené, odcudzené alebo stratené cudzie veci, je poistovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len vtedy, ak je poistený a/alebo poistník povinný vynaložiť náklady na opravu poškodených vecí alebo na znovunadobudnutie zničených, odcudzených alebo stratených vecí.
12. Ak dojde k strate, odcudzeniu alebo zničeniu veci, pre ktorú je dojednané poistenie na novú hodnotu, vyplatí poistovateľ časť poistného plnenia presahujúcu časovú hodnotu len vtedy, ak poistený a/alebo poistník do 3 rokov od vzniku poistnej udalosti preukáže, že si namiesto odcudzenej alebo zničenej veci zaobstaral vec novú.

	<p>13. Ak je dohodnuté poistenie na novú hodnotu a miera opotrebenia alebo iného znehodnotenia veci je vyššia ako 60 %, je hornou hranicou poistného plnenia veci jej časová hodnota.</p> <p>14. Ak diely potrebné na opravu zariadenia už nie sú na trhu, poistovateľ poskytne poistné plnenie v časovej hodnote zariadenia.</p>
Podpoistenie	<p>15. Pokiaľ je v dobe vzniku poistnej udalosti poistná suma jednotlivého predmetu poistenia nižšia ako jeho poistná hodnota (podpoistenie), poskytne poistovateľ poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere, v akom je poistná suma k poistnej hodnote. Podpoistenie bude posúdené pre každú poistenú vec a/alebo súbor vecí poistnej zmluvy zvlášť.</p> <p>16. Ak boli v súvislosti s poistnou udalosťou predmetu poistenia, ktorý bol podpoistený, vynaložené náklady v zmysle čl. 2 ods. 3. až 6., poistovateľ uplatní podpoistenie aj pri výplatе poistného plnenia za tieto náklady, pričom miera podpoistenia bude stanovená podľa poškodeného predmetu poistenia.</p> <p>17. Poistovateľ nepoužije postup podľa ods. 15. tohto článku, ak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poistná suma zodpovedala v čase uzavretia zmluvy poistnej hodnote veci alebo súboru vecí a poistník a/alebo poistený neporušil povinnosť uvedenú v čl. 13, písm. o), b) bolo dohodnuté poistenie na prvé riziko.
Nadpoistenie	<p>18. Pokiaľ je poistná suma v dobe vzniku poistnej udalosti vyššia ako poistná hodnota (nadpoistenie), poistovateľ neposkytne vyššie poistné plnenie, než aké zodpovedá poistnej hodnote poistených vecí v okamihu vzniku škody.</p> <p>19. Poistné plnenie sa vypláca v mene Eur, v prípade nutnosti prepočtu z cudzej meny na EURO sa uplatní aktuálny výmenný kurz stanovený Európskou centrálnou bankou.</p> <p>20. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poistovateľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistovateľa plniť. Ak nemôže byť vyšetrovanie vykonané bez zbytočného odkladu, najneskôr však do jedného mesiaca po tom, kedy sa poistovateľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistovateľ povinný informovať o tejto skutočnosti poisteného a poskytnúť mu na písomné požiadanie primeraný preddavok. Poistovateľ má právo odpočítať od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému. Poistovateľ nie je oprávnený počas trvania poistnej zmluvy plnenie z poistnej zmluvy znížiť z dôvodu, že poistné nebolo riadne a včas zaplatené.</p> <p>21. Ak má poistený pri oprave alebo náhrade súvisiacej s poistnou udalosťou nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), poskytne poistovateľ poistné plnenie vo výške vyčislenej bez DPH. V prípade, keď poistený tento nárok nemá, poskytne poistovateľ poistné plnenie vo výške vyčislenej vrátane DPH, avšak len za podmienky, že DPH je zahrnutá v poistnej sume poistenej veci uvedenej v poistnej zmluve.</p> <p>22. Zvyšky poškodenej alebo zničenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnotu odpočíta poistovateľ z výšky škody.</p>
Náhrada poistného plnenia vyplateného poistovateľom	<p>23. Sumu náhrady škody, ktorú vyplati poistovateľ poškodenému, a o ktorú poistovateľ nemohol svoje plnenie znížiť v prípadoch porušenia povinnosti poisteným stanovených v týchto všeobecných poistných podmienkach a dohodnutých v zmluve, je povinný mu uhradiť poistený.</p> <p>24. Ak poistený porušil povinnosti ustanovené najmä v čl. 13 týchto VPP PMA 2022, a/alebo v osobitných poistných podmienkach, a/alebo v zmluvných dojednaniach, a/alebo klauzulách, a/alebo v poistnej zmluve a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a/alebo na výšku poistného plnenia, má poistovateľ voči poistenému právo na odmietnutie, krátenie alebo vrátenie poistného plnenia, s prihlásením k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poistovateľa plniť.</p> <p>25. Ak spôsobí škodu poistník a/alebo poistený, alebo osoby jemu blízke, alebo jeho spoločníci či zamestnanci, alebo iné osoby poistníkom alebo poisteným poverené úmyselne alebo uvedú poistovateľa do omylu pri zisťovaní oprávnenosti a výšky plnenia, poistovateľ neposkytne poistné plnenie.</p> <p>26. Poistovateľ má právo na odmietnutie, krátenie alebo vrátenie poistného plnenia voči poistenému, ak poistený alebo osoba ním poverená porušil povinnosti ustanovené najmä v čl. 13 týchto VPP PMA 2022, a/alebo v osobitných poistných podmienkach, a/alebo v zmluvných dojednaniach, a/alebo klauzulách, a/alebo v poistnej zmluve následkom požitia alkoholu alebo návykovej látky, alebo lieku označeného varovným symbolom a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a/alebo na výšku poistného plnenia.</p> <p>27. Ak poistovateľ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia; tento dôvod nie je možné dodatočne meniť.</p>
	<p>13. Ak je dohodnuté poistenie na novú hodnotu a miera opotrebenia alebo iného znehodnotenia veci je vyššia ako 60 %, je hornou hranicou poistného plnenia veci jej časová hodnota.</p> <p>14. Ak diely potrebné na opravu zariadenia už nie sú na trhu, poistovateľ poskytne poistné plnenie v časovej hodnote zariadenia.</p>
Podpoistenie	<p>15. Pokiaľ je v dobe vzniku poistnej udalosti poistná suma jednotlivého predmetu poistenia nižšia ako jeho poistná hodnota (podpoistenie), poskytne poistovateľ poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere, v akom je poistná suma k poistnej hodnote. Podpoistenie bude posúdené pre každú poistenú vec a/alebo súbor vecí poistnej zmluvy zvlášť.</p> <p>16. Ak boli v súvislosti s poistnou udalosťou predmetu poistenia, ktorý bol podpoistený, vynaložené náklady v zmysle čl. 2 ods. 3. až 6., poistovateľ uplatní podpoistenie aj pri výplatе poistného plnenia za tieto náklady, pričom miera podpoistenia bude stanovená podľa poškodeného predmetu poistenia.</p> <p>17. Poistovateľ nepoužije postup podľa ods. 15. tohto článku, ak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poistná suma zodpovedala v čase uzavretia zmluvy poistnej hodnote veci alebo súboru vecí a poistník a/alebo poistený neporušil povinnosť uvedenú v čl. 13, písm. o), b) bolo dohodnuté poistenie na prvé riziko.
Nadpoistenie	<p>18. Pokiaľ je poistná suma v dobe vzniku poistnej udalosti vyššia ako poistná hodnota (nadpoistenie), poistovateľ neposkytne vyššie poistné plnenie, než aké zodpovedá poistnej hodnote poistených vecí v okamihu vzniku škody.</p> <p>19. Poistné plnenie sa vypláca v mene Eur, v prípade nutnosti prepočtu z cudzej meny na EURO sa uplatní aktuálny výmenný kurz stanovený Európskou centrálnou bankou.</p> <p>20. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poistovateľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistovateľa plniť. Ak nemôže byť vyšetrovanie vykonané bez zbytočného odkladu, najneskôr však do jedného mesiaca po tom, kedy sa poistovateľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistovateľ povinný informovať o tejto skutočnosti poisteného a poskytnúť mu na písomné požiadanie primeraný preddavok. Poistovateľ má právo odpočítať od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému. Poistovateľ nie je oprávnený počas trvania poistnej zmluvy plnenie z poistnej zmluvy znížiť z dôvodu, že poistné nebolo riadne a včas zaplatené.</p> <p>21. Ak má poistený pri oprave alebo náhrade súvisiacej s poistnou udalosťou nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), poskytne poistovateľ poistné plnenie vo výške vyčislenej bez DPH. V prípade, keď poistený tento nárok nemá, poskytne poistovateľ poistné plnenie vo výške vyčislenej vrátane DPH, avšak len za podmienky, že DPH je zahrnutá v poistnej sume poistenej veci uvedenej v poistnej zmluve.</p> <p>22. Zvyšky poškodenej alebo zničenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnotu odpočíta poistovateľ z výšky škody.</p>
Náhrada poistného plnenia vyplateného poistovateľom	<p>23. Sumu náhrady škody, ktorú vyplati poistovateľ poškodenému, a o ktorú poistovateľ nemohol svoje plnenie znížiť v prípadoch porušenia povinnosti poisteným stanovených v týchto všeobecných poistných podmienkach a dohodnutých v zmluve, je povinný mu uhradiť poistený.</p> <p>24. Ak poistený porušil povinnosti ustanovené najmä v čl. 13 týchto VPP PMA 2022, a/alebo v osobitných poistných podmienkach, a/alebo v zmluvných dojednaniach, a/alebo klauzulách, a/alebo v poistnej zmluve a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a/alebo na výšku poistného plnenia, má poistovateľ voči poistenému právo na odmietnutie, krátenie alebo vrátenie poistného plnenia, s prihlásením k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poistovateľa plniť.</p> <p>25. Ak spôsobí škodu poistník a/alebo poistený, alebo osoby jemu blízke, alebo jeho spoločníci či zamestnanci, alebo iné osoby poistníkom alebo poisteným poverené úmyselne alebo uvedú poistovateľa do omylu pri zisťovaní oprávnenosti a výšky plnenia, poistovateľ neposkytne poistné plnenie.</p> <p>26. Poistovateľ má právo na odmietnutie, krátenie alebo vrátenie poistného plnenia voči poistenému, ak poistený alebo osoba ním poverená porušil povinnosti ustanovené najmä v čl. 13 týchto VPP PMA 2022, a/alebo v osobitných poistných podmienkach, a/alebo v zmluvných dojednaniach, a/alebo klauzulách, a/alebo v poistnej zmluve následkom požitia alkoholu alebo návykovej látky, alebo lieku označeného varovným symbolom a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a/alebo na výšku poistného plnenia.</p> <p>27. Ak poistovateľ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia; tento dôvod nie je možné dodatočne meniť.</p>

Článok 10

Limit poistného plnenia

Limit plnenia	<p>1. Ak je v zmluve dojednaný limit plnenia pre jednotlivé poistné riziká, resp. skupiny poistných rizík, je hornou hranicou plnenia poistovateľa výška dojednaného limitu plnenia špecifikovaná v zmluve. Limit plnenia je možný dojednať pre jednu poistnú udalosť alebo pre všetky poistné udalosti, ktoré nastali v jednom poistnom období.</p>
Sublimit	<p>2. Sublimit je časť poistnej sumy/limitu plnenia dohodnutej v zmluve ako maximálna výška plnenia, ktorú poistovateľ vyplati za všetky škody, ktoré vznikli v dohodnutom poistnom období, na ktoré sa sublimit podľa dohodnutého rozsahu poistenia uvedeného v zmluve vzťahuje. Sublimit nezvyšuje poistnú sumu/limit plnenia.</p> <p>3. Poistné plnenie poskytnuté poistovateľom podľa čl. 2 ods. 3. písm. a) a b), ods. 4., 5., 6. a 7. týchto VPP PMA 2022 spoločne s poistným plnením za poškodené alebo zničené veci je obmedzené poistnou sumou pre jednotlivé položky predmetov poistenia alebo limitom poistného plnenia dojednanými v zmluve, v závislosti od toho, ktorá z uvedených súm je nižšia. Poistovateľ neuhradí náklady vynaložené na bežnú údržbu alebo ošetrovanie poistenej veci.</p>

Článok 11

Poistné

1. Poistné je cena za poistenie dohodnuté v zmluve.
2. Poistovateľ má právo na poistné za dobu od vzniku poistenia až do jeho zániku. Jednorazové poistné patrí poistovateľovi vždy celé.
3. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené bežné poistné, je poistovateľ povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť.
4. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, poistovateľovi patrí poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala. Jednorazové poistné patrí poistovateľovi aj v týchto prípadoch vždy celé.
5. Ak poistenie zaniklo z dôvodu nezaplatenia poistného po oznámení zmeny výšky poistného poistovateľom, tak sa výška poistného, na ktoré má poistovateľ nárok, určí z poistného za predchádzajúce poistné obdobie.
6. Poistné sa stanovuje sadzbou z poistnej sumy pre jednotlivé poistené veci alebo súbor vecí. Výška a splatnosť poistného je stanovená v zmluve. Poistník je povinný platiť poistné za dohodnuté poistné obdobie. Poistné je splatné prvým dňom poistného obdobia, ak nie je v zmluve dohodnuté inak. V prípade, ak v zmluve bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach, je ich výška a splatnosť uvedená v zmluve. Poistné sa považuje za uhradené dňom pripísania na účet poistovateľa.
7. Ak sa poistník oneskoril s platením poistného, poistovateľ je oprávnený požadovať od poistníka úrok z omeškania za každý deň omeškania podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
8. Ak je platenie poistného dohodnuté v splátkach, nezaplatením ktoréjkoľvek splátky stráca poistník výhodu splátok, poistné sa stáva splatným za celé poistné obdobie, ak mu to poistovateľ písomne oznámi a vyzve ho k zaplateniu celého poistného.
9. Poistovateľ má právo, v súvislosti so zmenami podmienok rozhodujúcimi pre stanovenie výšky poistného, upraviť novú výšku poistného ku dňu začiatku najbližšieho poistného obdobia. Poistovateľ oznámi zmenu výšky poistného spravidla najmenej 10 týždňov pred uplynutím poistného obdobia. Ak poistovateľ oznámi zmenu najmenej 10 týždňov pred uplynutím poistného obdobia a klient sa rozhodne oznámiť svoj nesúhlas so zmenou, musí konať tak, aby oznámenie nesúhlasa bolo doručené poistovateľovi najneskôr 6 týždňov pred uplynutím poistného obdobia. Ak poistovateľ zmenu oznámi po uplynutí 10 týždňov pred uplynutím aktuálneho poistného obdobia a klient sa rozhodne oznámiť svoj nesúhlas so zmenou, musí konať tak, aby oznámenie nesúhlasa bolo doručené poistovateľovi najneskôr v posledný deň aktuálneho poistného obdobia. Ak poistník oznámi poistovateľovi nesúhlas s úpravou výšky poistného a zároveň nedôjde k inej dohode, poistenie zanikne uplynutím aktuálneho poistného obdobia. Ak poistník neoznámi svoj nesúhlas s úpravou poistného v lehotách uvedených v predošlých vŕtach tohto bodu, má sa za to, že poistník súhlasí so zmenou výšky poistného.
10. Ak je v zmluve dohodnuté doúčtovanie poistného na základe skutočných hodnôt rozhodujúcich pre stanovenie výšky poistného z premennej hodnoty (napr. poistenie zásob k rozhodnému dňu), najneskôr do jedného mesiaca po uplynutí poistného obdobia je poistník a/alebo poistený povinný oznámiť poistovateľovi skutočnú výšku týchto hodnôt. Doplato k poistnému podľa tohto článku je splatný do jedného mesiaca od oznámenia jeho výšky poistníkovi alebo poistenému, pokiaľ nebolo v zmluve dohodnuté inak.

Článok 12

Doba trvania poistenia

Začiatok poistenia	<ol style="list-style-type: none">1. Poistenie vzniká nasledujúci deň po uzavretí poistnej zmluvy, pokiaľ v poistnej zmluve nie je dohodnuté inak.2. Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú s poistným obdobím jeden rok (poistný rok).3. Ak nie je zmluva vypovedaná jednou zo zmluvných strán najmenej 6 týždňov pred ukončením poistného obdobia, predĺžuje sa po uplynutí poistného obdobia automaticky vždy o ďalšie poistné obdobie.
Zánik poistenia	<ol style="list-style-type: none">4. Okrem dôvodov zániku poistenia uvedených v platných právnych predpisoch poistenie zaniká:<ol style="list-style-type: none">a) uplynutím dohodnutej doby, ak bolo v zmluve dohodnuté poistenie na dobu určitú,b) písomnou výpovedou ktoréjkoľvek z účastníkov zmluvy do dvoch mesiacov po uzavretí zmluvy; výpovedná lehota je osmedenná a začína plynúť nasledujúcim dňom po doručení výpovede druhej zmluvnej strane,c) písomnou výpovedou ktoréjkoľvek zo zmluvných strán ku koncu poistného obdobia, pričom výpovede musí byť doručená druhej zmluvnej strane najmenej 6 týždňov pred uplynutím poistného obdobia. Ak došlo k zmene výšky poistného a poistovateľ výšku poistného neoznámil tomu, kto s ním uzavrel poistnú zmluvu najneskôr 10 týždňov pred uplynutím poistného obdobia, neuplatní sa lehota podľa predošej vety.d) nezaplatením poistného:<ul style="list-style-type: none">- ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,- ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poistovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poistovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené.Poistovateľ je povinný doručiť túto výzvu do jedného mesiaca odo dňa splatnosti poistného. Ak nebola výzva doručená, poistenie zanikne, ak poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti. Tieto lehoty možno dohodou zmluvných strán predĺžiť najviac o tri mesiace. Poistenie zanikne uplynutím príslušnej lehoty. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného,e) odstúpením poistovateľa od zmluvy, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok zo strany poisteného a/alebo poistníka by poistovateľ zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poistovateľ uplatniť písomne do troch mesiacov odo dňa, kedy takúto skutočnosť zistil, inak jeho právo zaniká,

- f) odmietnutím poistného plnenia zo zmluvy, ak sa poistovateľ poistnej udalosti dozvie, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede poisteného a/alebo poistníka nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá bola podstatná pre uzavretie zmluvy,
 - g) dňom vstupu poisteného do likvidácie alebo vyhlásením konkurzu na majetok poisteného,
 - h) ukončením činnosti poisteného, zánikom oprávnenia poisteného na podnikanie v zmysle príslušných právnych predpisov, zmenou vo vlastníckych právach poisteného a/alebo poistníka. Ktorúkoľvek z týchto skutočností je poistník a/alebo poistený povinný oznámiť písomne poistovateľovi najneskôr do jedného mesiaca odo dňa jej vzniku a predložiť o tom písomný doklad,
 - i) písomnou výpovedou každej zo zmluvných strán do 1 mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je 1 mesiac a začína plynúť dňom doručenia výpovede; jej uplynutím poistenie zanikne. Ak výpovede podal poistník a/alebo poistený, poistovateľovi prináleží poistné do konca poistného obdobia, na ktoré bolo poistenie dohodnuté,
 - j) písomnou dohodou zmluvných strán.
5. Ak ide o poistnú zmluvu na dobu neurčitú, poistovateľ si vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu, ktorý poistovateľ nezapričinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý mu bráni v plnení poistnej zmluvy pri súčasnom dodržiavaní záväzných povinností pre podnikanie v poistovníctve, jednostranne a aj bez poskytnutia výpovednej lehoty vypovedať poistnú zmluvu. Poistovateľ je v takom prípade povinný o vypovedaní a dôvode vypovedania poistnej zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informovať poistníka.

Článok 13

Povinnosti poisteného a/alebo poistníka

Okrem povinností stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi **je poistený a/alebo poistník povinný:**

- a) odpovedať pravdivo a úplne na všetky otázky poistovateľa, týkajúce sa dojednávaného poistenia,
- b) umožniť poistovateľovi alebo ním povereným osobám vstup do poistených objektov poistníka a/alebo poisteného a umožniť im posúdiť rozsah poistného rizika (nebezpečenstva), ďalej je povinný poistovateľovi alebo ním povereným osobám predložiť na nahliadnutie projektovú, technickú, účtovnú a inú odbornú dokumentáciu a umožniť preskúmanie činnosti zariadenia slúžiaceho k ochrane poisteného majetku poistníka,
- c) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 30 dní odo dňa zmien oznámiť poistovateľovi písomne všetky zmeny v skutočnostiach, na ktoré sa ho pýtal pri dojednávaní poistenia, prípadne ku ktorým došlo počas trvania poistenia, predovšetkým zmeny poistného rizika (nebezpečenstva), napr. druh výroby alebo činnosti, rozsahu poistenia,
- d) písomne oznámiť poistovateľovi každú zmenu svojej adresy v lehote najneskôr 15 pracovných dní odo dňa kedy táto zmena nastala,
- e) dbať, aby poistná udalosť nenastala, dodržiavať povinnosti smerujúce k odvráteniu škody alebo k zmenšeniu jej rozsahu, keď už škoda nastala a netriepať porušovanie týchto povinností zo strany tretích osôb,
- f) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní od zistenia škodovej udalosti oznámiť poistovateľovi, že škodová udalosť vznikla, podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov, predložiť doklady potrebné k posúdeniu, či vzniklo právo na poistné plnenie a k stanoveniu jeho výšky a umožniť poistovateľovi získať kópie týchto dokladov,
- g) ihned oznámiť políciu udalosť, ktorá vznikla za okolnosti vzbudzujúcich podezrenie z trestného činu alebo pokusu oň a dodať jej úplný zoznam odcudzených alebo poškodených vecí,
- h) zabezpečiť voči inému práva na náhradu spôsobenej škody a práva na postih a vysporiadanie,
- i) dodržiavať technické a ďalšie normy vrátane predpisov vzťahujúcich sa na prevádzku poistníka a/alebo poisteného, viesť preukázateľnú dokumentáciu (napr. prevádzkový denník), udržiavať prevádzku v dobrom technickom stave,
- j) ak došlo ku škodovej udalosti, nesmie zmeniť stav touto udalosťou spôsobený, kým nie sú poškodené veci obhliadnuté poistovateľom alebo ním poverenou osobou. To však neplatí, ak prípadná zmena stavu je nutná z bezpečnostných a hygienických dôvodov alebo v záujme zmierenia škody. V týchto prípadoch je poistený a/alebo poistník povinný zabezpečiť dostatočné dôkazy o rozsahu škody (napr. uchovaním poškodených vecí alebo ich časti, fotografickým alebo filmovým materiálom, videozáznamom, protokolom o škode),
- k) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní oznámiť poistovateľovi, že sa našla stratená alebo odcudzená vec, ktorej sa poistná udalosť týka. V prípade, že už poistený prijal poistné plnenie za túto vec, vrátiť poistovateľovi poistné plnenie znížené o primerané náklady potrebné na jej opravu, ak bola poškodená v dobe od poistnej udalosti do doby, kedy bola nájdená; ak bola vec v tejto súvislosti zničená, je povinný vrátiť poistovateľovi cenu použiteľných zvyškov, najviac však sumu, ktorú by dostal pri predaji veci realizovanom v súčinnosti s poistovateľom, pokiaľ sa poistovateľ a poistený nedohodnú inak,
- l) viesť účtovníctvo spôsobom a v rozsahu povinností stanovených príslušnými právnymi predpismi a v prípade, ak to súvisí s poistením alebo so šetrením poistnej udalosti, bez zbytočného odkladu predložiť vyžiadane účtovné doklady poistovateľovi,
- m) v prípade zničenia alebo straty poistených vkladných a šekových knižiek, platobných kariet, cenných papierov, cenín a iných obdobných dokumentov, nevyhnutne zahájiť umorovacie alebo iné obdobné konanie,
- n) v prípade opravy poškodených vecí zvoliť primeraný spôsob opravy, v prípade straty poistenej veci si obstarať novú vec primeranej hodnoty. Ak poistovateľ určí, pristúpiť k ponukovému konaniu alebo si obstarať konkurenčné cenové ponuky,
- o) oznámiť zvýšenie poistnej hodnoty veci alebo súboru, ak došlo v dobe trvania poistenia k jej zvýšeniu viac ako o 15%,

- p) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní oznámiť poistovateľovi nové skutočnosti týkajúce sa poškodenej veci, ktoré neboli a/alebo nemohli byť zistené pri prvotnom zisťovaní rozsahu poškodenia, resp. začiatku opravy poškodenej veci. V prípade, ak poistený a/alebo poistník nepreukáže nesplnenie tejto povinnosti z objektívnych dôvodov, novo vzniknuté skutočnosti nahlásené poisteným a/alebo poistník po uplynutí tejto lehoty poistovateľ neakceptuje,
- q) bez zbytočného odkladu písomne oznámiť poistovateľovi vstup do likvidácie alebo vyhlásenie konkurzu na jeho majetok,
- r) každú opravu alebo akékoľvek odstránenie následkov škodovej udalosti vykonať primeraným spôsobom,
- s) oznámiť poistovateľovi, že uzavrel poistenie toho istého poistného rizika aj u iného poistovateľa, uviesť jeho názov, sídlo a výšku dohodnutej poistnej sumy najneskôr do 15 dní od uzavretia zmluvy u iného poistovateľa,
- t) v prípade poistenia nehnuteľnosti využívanej na prenájom oznámiť poistovateľovi každú zmenu činnosti, ktorá je vykonávaná v poistnej nehnuteľnosti nájomníkom. Ak zmenou činnosti nájomníka príde k zvýšeniu poistného rizika, poistovateľ má právo na úpravu podmienok poistenia formou dodatku k poistnej zmluve. Ak zmenou činnosti nájomníka príde k zvýšeniu poistného rizika (napríklad z nevýrobnej činnosti na výrobnú, skladovanie horľavých materiálov, pneumatík, spracovanie dreva a pod.) a poistník uvedené neoznámi resp. dodatok odmietne podpísať, platí, že poistením nie sú kryté škodové udalosti, ktoré vzniknú aj v čo i len nepriamej súvislosti so zmenenou činnosťou nájomníka. V prípade, že sa jedná o vylúčenú činnosť podľa príslušných poistných podmienok, poistovateľ má právo na odstúpenie od poistnej zmluvy v súlade s čl. 12, ods. 4., písm. e) týchto VPP PMA 2022,
- u) plniť ďalšie povinnosti, ktoré sú mu uložené poistovateľom v zmluve, alebo ktoré mu poistovateľ písomne oznámi po nahlásenej poistnej udalosti.

Článok 14

Povinnosti poistovateľa

Okrem povinností stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi **je poistovateľ povinný:**

- a) zachovávať mlčanlivosť, a to najmä o skutočnostiach týkajúcich sa poistenia, ako aj o skutočnostiach, ktoré sa dozvie pri uzatvorení poistenia, jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí, a to nielen pokiaľ ich poistený a/alebo poistník označí za dôverné. Poistovateľ môže tieto informácie poskytnúť len so súhlasom poisteného a/alebo poistníka, alebo ak to ustanoví všeobecne záväzný právny predpis,
- b) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 15 dní po ukončení vyšetrovania písomne informovať poisteného o rozsahu a výške poistného plnenia,
- c) po ukončení vyšetrovania vrátiť poistenému a/alebo poistníkovi originálne doklady, ktoré si vyžiadal,
- d) umožniť poistenému a/alebo poistníkovi nazrieť do podkladov, ktoré poistovateľ sústredil v priebehu vyšetrovania a vyhotoviť si ich kópiu, avšak okrem podkladov, ktoré poistovateľ považuje za dôverné.

Článok 15

Príslušnosť súdu

Všetky spory akéhokoľvek druhu, ktoré môžu vzniknúť na základe zmluvy alebo v súvislosti s ňou medzi poistovateľom a poistníkom a/alebo poisteným alebo inými oprávnenými osobami, spadajú do **právomoci súdov SR a budú rozhodované podľa právneho poriadku SR.**

Článok 16

Prechod práv

Bezpodielové
spoluľastníctvo	1. Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatenej sumy alebo zníženie dôchodku, alebo na zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poistovateľa, ak za poisteného túto sumu zaplatil alebo za neho vypláca dôchodok. 2. Ak bola hnutelná alebo nehnuteľná vec v bezpodielovom spoluľastníctve manželov, ktoré zaniklo smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý uzavrel poistnú zmluvu, považuje sa za poistníka ten z manželov, ktorý je naďalej vlastníkom alebo spoluľastníkom veci. 3. Ak bezpodielové spoluľastníctvo manželov zaniklo inak ako z dôvodov uvedených v ods. 2. tohto článku, považuje sa za vlastníka veci ten z manželov, ktorý je naďalej vlastníkom alebo spoluľastníkom danej veci.

Článok 17

Doručovanie písomnosti

1. Poistovateľ a poistník, poistený, oprávnená osoba, poškodený komunikujú osobne spravidla na predajnom mieste poistovateľa, písomne (v elektronickej alebo v listinnej podobe) alebo telefonicky, a to v súlade s nižšie uvedeným.
2. Pre vzájomnú právne významnú komunikáciu medzi poistovateľom a poistníkom platí povinnosť písomnej formy, prícom:
 - a) poistník tak robí v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe, ak je to s poistovateľom dohodnuté, a to na poistovateľom určené adresy; a
 - b) poistovateľ (v prípade, že poistník udelí súhlas s elektronickou korešpondenciou) tak robí prednosem v elektronickej podobe, a to na e-mailovú adresu označenú poistníkom poistovateľovi na ten účel (s výnimkou korešpondencie, u ktorej môže byť preukázanie dňa doručenia právne významné, napr. pre účely počítania lehoty, prípadne, u ktorej z povahy veci plynne nevyhnutnosť doručiť korešpondenciou inak ako elektronicky), alebo v listinnej podobe na poslednú poistníkom označenú korešpondenčnú adresu.

3. Poistovateľ doručuje písomnosti týkajúce sa poistnej zmluvy v listinnej podobe spravidla prostredníctvom poštového podniku alebo služby kuriéra, a to na poslednú poistníkom oznámenú korešpondenčnú adresu, pokiaľ s poistovateľom nebolo dohodnuté inak.
4. V prípade, že poistník udelí súhlas s elektronickou korešpondenciou, poistovateľ prednostne doručuje písomnosti elektronickou poštou, a to do e-mailovej schránky poistníka, ktorú poistník na ten účel oznámil poistovateľovi pri uzavretí poistnej zmluvy alebo kedykoľvek neskôr samostatným úkonom.
5. Dôležité informácie k elektronickej korešpondencii:
Elektronická korešpondencia je služba, ktorou poistovateľ zasiela elektronickou formou korešpondenciu na poistníkom zadanú e-mailovú adresu.
 - a) Súhlas s jej zriadením môže poistník udeliť na všetkých predajných miestach poistovateľa, prostredníctvom jeho Infolinky 0850 111 303 alebo na webovej stránke poistovateľa. Elektronická korešpondencia bude v takom prípade zriadená na všetky už uzavreté poistné zmluvy poistníka s poistovateľom, ako aj na každú novú poistnú zmluvu uzavretú s poistovateľom v budúcnosti.
 - b) Od momentu aktivácie služby bude poistovateľ zasielať poistníkovi korešpondenciu prednostne v elektronickej podobe, s výnimkou korešpondencie, u ktorej môže byť preukázanie doručenia právne významné (napr. pre účely počítania lehoty), prípadne, u ktorej z povahy veci plynne nevyhnutnosť doručiť korešpondenciu inak ako elektronicky.
 - c) Poistník je povinný chrániť si svoje prihlásovacie údaje a prístup k e-mailu tak, aby nebola korešpondencia od poistovateľa zneužitá treťou osobou. Korešpondenciu obsahujúcu citlivé údaje bude možné otvoriť heslom oznámeným poistníkovi.
 - d) Poistník sa zaväzuje hlásiť každú zmenu e-mailovej adresy, je povinný zabezpečiť, aby jeho e-mail mohol prijímať e-mailovú korešpondenciu poistovateľa, pričom v prípade, že jeho e-mailová adresa nebude opakovane prijímať elektronickú poštu poistovateľa a poistovateľovi táto skutočnosť bude zrejmá (napríklad na základe spätného zasielania správ o nemožnosti e-mailu prijímať elektronickú poštu), poistovateľ môže telefonicky požiadať poistníka o odstránenie takéhoto stavu. Ak poistník nedostatok neodstráni, má poistovateľ až do odstránenia uvedeného stavu právo s poistníkom komunikovať v listinnej podobe. Zároveň však platí, že povinnosť zaslania korešpondencie poistníkovi elektronicky je splnená jej odoslaním na e-mailovú adresu poistníka, pričom poistovateľ nezodpovedá za chybne zadanie údajov poistníkom. Zriadením služby elektronickej korešpondencie nedochádza k zániku podmienok doručovania dohodnutých pre korešpondenciu doručovanú prostredníctvom poštového doručovateľa.
 - e) Ak si poistník neželá doručovanie písomností prostredníctvom elektronickej pošty, je oprávnený svoj nesúhlas kedykoľvek oznámiť poistovateľovi, pričom tak môže bezplatne vykonať na všetkých predajných miestach poistovateľa, prostredníctvom webovej stránky poistovateľa, telefonicky na Infolinke 0850 111 303 alebo písomne.
 - f) Služba elektronickej korešpondencie je bezplatná, nenárokovateľná a zo strany poistovateľa dobrovoľne poskytovaná služba, ktorej podmienky vychádzajú z aktuálnych technických možností poistovateľa. Poistovateľ si vyhradzuje právo zmeniť podmienky, za ktorých poskytuje službu elektronickej korešpondencie, a to zverejnením nových alebo zmenených podmienok na svojej webovej stránke, a to aj bez zaslania predchádzajúcej notifikácie používateľom tejto služby. Pokiaľ ide o významné zmeny, v takom prípade bude poistník o zmenách informovaný vopred písomne v elektronickej podobe.
6. Poistník doručuje písomnosti týkajúce sa poistnej zmluvy, u ktorých je zákonom, poistnou zmluvou alebo poistnými podmienkami požadované doručenie písomne v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku alebo služby kuriéra, a to na adresu sídla poistovateľa, pričom doručovanie písomností inak ako osobne alebo prostredníctvom poštového podniku či služby kuriéra nemá voči poistovateľovi právne účinky, okrem prípadov, ak také účinky priznáva zákon alebo ak z následného konania poistovateľa je zrejmé, že účinky doručenia uznal.
7. Poistník po dobu trvania zmluvného vzťahu s poistovateľom zodpovedá za správnosť a aktuálnosť informácií a údajov ako aj svojich kontaktných údajov pre doručovanie. V prípade, že poistník zmenu informácií a údajov ako aj kontaktných údajov poistovateľovi neoznámi, považuje sa doručenie a oznámenie vykonané na poistovateľovi posledne známu adresu, e-mailovú adresu, prípadne na posledné známe číslo telekomunikačného prostriedku za riadne vykonané.
8. Pokiaľ nie je preukázaný opak alebo pokiaľ osobitný zákon neurčuje inak alebo pokiaľ poistná zmluva neurčuje inak, platí že:
 - a) ak poistník odmietne prevziať doručovanú písomnosť, považuje sa písomnosť za doručenú dňom odmietnutia jej prijatia potvrdeného doručovateľom;
 - b) písomnosti doručované elektronickými komunikačnými prostriedkami sa považujú za doručené okamihom prijatia správy o jej doručení (e-mail). Ak prevádzkovateľ prijímateľa správy zaslanej e-mailom takéto potvrdenie nevydáva alebo ak poistník má v nastaveniach e-mailu takéto potvrdenie vypnuté, považuje sa písomnosť za doručenú okamihom odoslania správy;
 - c) písomnosť doručovaná poštou obyčajnou zásielkou sa považuje za doručenú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní;
 - d) písomnosť doručovaná poštou doporučenou zásielkou sa považuje za doručenú aj v prípade, ak bola vrátená poistovateľovi; zásielka sa pokladá v takom prípade za doručenú posledný dňom odbernej lehoty poštového podniku alebo kuriéra;
 - e) písomnosť sa považuje za doručenú aj v prípade, ak bola vrátená poistovateľovi ako nedoručená pre zmenu adresy, ktorú adresát neoznámi, pričom v takom prípade sa zásielka pokladá za doručenú dňom doručenia poistovateľovi;
 - f) ak je povinnosť poistovateľa doručiť písomnosť splnená, účinky doručenia nastávajú aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

9. Nedoručenie očakávaných písomnosti akéhokoľvek druhu je poistník povinný bez zbytočného odkladu oznámiť poistovateľovi, a to po uplynutí lehoty, v ktorej by malo byť oznamenie doručené. Poistovateľ nezodpovedá za prípadné škody vzniknuté nedoručením písomnosti, a to vrátane takej, ktorá je doručovaná v elektronickej podobe.
10. Pred ustanoveniami tohto článku VPP sa prednostne použijú ustanovenia príslušnej poistnej zmluvy v prípade, že upravujú pravidlá pre elektronickú komunikáciu, ak také sú.
11. Znenie zmien a dodatkov alebo úplné znenie novelizovaných VPP, zmluvných dojednaní, osobitných dojednaní alebo poistnej zmluvy je poistovateľ oprávnený poistníkovi poskytnúť písomne v elektronickej podobe, a to spravidla e-mailom na e-mailovú adresu oznámenú poistníkom poistovateľovi.
12. Ustanovenie bodu 11. sa použije obdobne v prípade poskytovania informácie o zmene poistnej zmluvy, VPP, Zmluvných dojednaní alebo Osobitných poistných podmienok priamo v dôsledku zmeny právneho predpisu, od ktorého nie je možné sa zmluvne odchýliť.

Článok 18

Spôsob vybavovania sťažnosti

Sťažnosti možno podať na akomkoľvek priamom alebo nepriamom kontaktnom mieste poistovateľa (napr. osobne na pobočke, písomne poštou, telefonicky, e-mailom alebo vyplnením kontaktného formulára na internetovej stránke poistovateľa). Sťažovateľ má zároveň možnosť sa so svojou sťažnosťou obrátiť aj na orgán vykonávajúci dohľad nad finančným trhom.

Článok 19

Špecifikácia skupín predmetov poistenia

Skupina A. Budova	<ol style="list-style-type: none"> 1. Za budovu sa pre účely týchto VPP PMA 2022 rozumie trvalá stavba, ktorá je spojená so zemským povrchom pevným základom, je priestorovo sústredená a navonok uzavretá obvodovými stenami a strešnými konštrukciami. Budova poskytuje ochranu proti vonkajším vplyvom ľudom, zvieratám a/alebo veciam a má určitú trvalú hodnotu. Ak nie je v zmluve uvedené inak, za budovu sa nepovažujú stavby dočasného charakteru – napr. obytné vozidlá, bunky (skladané z dielov a rozoberateľné), stany, prenosné hangáre, rozoberateľné haly a pod. Za budovu je taktiež možné považovať sekcie so samostatným vchodom, ak je samostatne označená popisným číslom a je stavebne a technicky usporiadaná tak, že môže samostatne plniť funkciu budovy. Pozemok nie je súčasť budovy.
Vedľajšie stavby	<ol style="list-style-type: none"> 2. Za vedľajšie stavby sa pre účely týchto VPP PMA 2022 rozumejú samostatne stojace objekty pevne spojené so zemou, ktoré tvoria príslušenstvo budovy, aj keď nie sú s budovou fyzicky pevne spojené (kôlne, prístrešky, studne, septiky, žumpy, spevnené plochy, bazény, komíny a pod.).
Stavebné súčasti	<ol style="list-style-type: none"> 3. Za stavebné súčasti budov sa pre účely týchto VPP PMA 2022 rozumejú veci, ktoré k budove podľa jej povahy patria a nemôžu byť oddelené bez toho, aby sa tým stavebná súčasť budovy znehodnotila. 4. Pre stavebné súčasti budov ďalej platí: <ol style="list-style-type: none"> a) stavebná súčasť musí byť s budovou fyzicky pevne spojená, b) stavebná súčasť nemôže byť predmetom odlišných právnych vzťahov ako samotná budova. <p>Za stavebné súčasti budov sa považujú najmä:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) elektroinštalácia vrátane príslušných meracích prístrojov a rozvodných skriň, avšak bez prenosných svietidel a elektrospotrebičov, b) plynové inštalačie vrátane príslušných meracích prístrojov, avšak bez prenosných plynových spotrebičov, c) vodovodné inštalačie vrátane príslušných meracích prístrojov, armatúr, čerpadiel, filtračných zariadení a pod., d) domáca vodáreň, hydranty bez hadíc a prúdníc, e) telefónne, dátové a televízne káble nainštalované pod omietkou alebo vedené v lištách, f) sanitárne zariadenia, umývadlá, vane, záchody, sprchové kúty a pod. vrátane motorov a čerpadiel (napr. vírivé vane, masážne sprchové kúty a pod.), g) zariadenie pre ohrev vody za podmienky, že sú pevne spojené s budovou a sú napojené na vodovodnú sieť, h) vstupné dvere vrátane kľučiek, štítov a zámkov, i) zariadenia na vykurovanie vrátane kotlov a radiátorov za podmienky, že sú pevne spojené s budovou, j) vzduchotechnika, klimatizačné zariadenia, zariadenia na vetranie vrátane ventilátorov a príslušných regulačných prístrojov za podmienky, že sú pevne spojené s budovou, k) osobné a nákladné výtahy vrátane strojovne a kabín, pohyblivé schody a pod., l) bleskozvody, m) odkvapy a zvody dažďovej vody, n) pevne zabudované priečky na oddelenie miestností, do budov vstavané alebo vsadené stavebné súčasti ako napr. vstavaný nábytok a pod., o) pevne položené podlahové krytiny (napr. lepené PVC, lepené koberce, dlažby, plávajúce podlahy a pod.), p) maľby, pevne namontované drevené a ostatné obloženie stien, iná povrchovú úprava stien, q) pevne namontované medzistropné vrstvy, obloženie stropov a visiace stropné podhlády, r) s budovou pevne spojené schody, schodište, a to aj vnútri budovy, ako aj mimo nej, s) pevné oplotenie budovy, príp. areálu vrátane brány; pričom za pevné oplotenie sa pre účely tohto poistenia považuje oplotenie, ktoré má pevný základ spojený so zemou a jednotlivé časti oplotenia sú uchytené pevnými spojmi; za pevné oplotenie sa nepovažuje prenosné oplotenie alebo zábrany, ktoré je možné premiestniť bez stavebného alebo konštrukčného zásahu ani plot z drôteného pletiva, t) elektromechanicky poháňané brány vrátane jej pohonnej jednotky,

- u) okná, medziokenné a vnútorné žalúzie vrátane ich prípadného elektromechanického pohonu, parapety,
- v) aktívne elektronické zabezpečovacie systémy (PCO, EZS, EPS a iné poplachové systémy) vrátane kamier týchto systémov,
- w) montážne jamy (ak sú umiestnené v budove alebo sú umiestnené v jej bezprostrednej blízkosti),
- x) murované pece, krby, ktoré musia byť pevne spojené s budovou minimálne dymovodom,
- y) centrálnie vysávače pevne spojené s budovou,
- z) slnečné kolektory pevne spojené s budovou,
- aa) potrubia pošty pevne spojené s budovou,
- bb) tepelné výmenníky,
- cc) vlajkové stožiare,
- dd) bazény, jazierka a veci podobné vnútri budovy,
- ee) nadzemné zásobníky vody,
- ff) rampy, komíny, spojovacie mosty, chladiace veže a pod.

Skupina B.
Výrobné
a prevádzkové
zariadenie

5. Pre účely týchto VPP PMA 2022, **výrobným a prevádzkovým zariadením** sa rozumie zariadenie slúžiace prevádzke, ktoré sa nachádza na podnikovom pozemku, nezávisle od toho, či v budovách alebo mimo nich, nad alebo pod úrovňou zeme. Do tejto skupiny patria najmä:
 - a) pracovné stroje všetkého druhu vrátane ich hnacích prvkov a všetkého príslušenstva určené k výrobe,
 - b) všetok vozový park, kolaje, železničné vagóny, vysokozdvížné vozíky a iné samohybne pracovné stroje s výnimkou motorových vozidiel s úradne prideleným EČV spadajúcich do skupiny D. písm. a),
 - c) stroje, zariadenia, vybavenia a inštalácie určené na vyhotovenie, spracovanie, prenos, vedenie a uchovávanie dát, informácií a signálov všetkého druhu, s výnimkou nosičov dát spadajúcich do skupiny D. písm. b),
 - d) príručné stroje a prístroje všetkého druhu určené pre výrobu, náradia a ostatné výrobné pomôcky všetkého druhu, ak nejde o reprodukčné pomôcky spadajúce do skupiny D. písm. c),
 - e) zariadenia slúžiace na ochranu majetku (trezory, pokladne, bezpečnostné schránky a pod.) bez peňazí v hotovosti a cenností spadajúcich do skupiny D. písm. d),
 - f) stroje, zariadenia, vybavenia a inštalácie určené pre výrobu, transformáciu, distribúciu energie vo všetkých jej formách,
 - g) zariadenia, vybavenia, prístroje a inštalácie k meraniu, kontrole, zobrazovaniu, riadeniu a regulovaniu výrobného procesu a produktov všetkého druhu,
 - h) zariadenia, vybavenia, ako aj nádoby, nádrže a zásobníky na uskladnenie materiálu, tovaru a látok všetkého druhu, recyklovateľné obalové materiály, palety, kontajnery a pod.,
 - i) stroje, strojné zariadenia, iné zariadenia a inštalácie na prepravu materiálu, tovaru a látok všetkého druhu, dopravníky, eskalátory a pod.,
 - j) vybavenie slúžiace na prevádzkovanie podnikateľskej činnosti (napr. nábytok, pulty, regály, a pod.),
 - k) vybavenie kancelárií všetkého druhu vrátane kancelárskych strojov ako počítače, kopírky, telefóny všetkého druhu, rozhlas, časopisy, knihy a pod.,
 - l) paženia, bednenia, stavebné lešenia, obslužné plošiny, kontajnery a pod.,
 - m) osvetľovacie zariadenia, ktoré nie sú pevne spojené s budovou,
 - n) športové zariadenia, zdravotnícke zariadenia, zariadenia civilnej ochrany,
 - o) zariadenia spoločenských, ubytovacích a stravovacích zariadení, vybavenie kuchýň, knižníc a pod.,
 - p) solárno-technické zariadenia na výrobu elektrickej energie: patria sem fotovoltaické moduly, nosné konštrukcie modulov, striedače, počítadlo napájania, akumulátory, usmerňovače nabíjania, ističe proti prepätiu, kabeláž pre jednosmerný a striedavý prúd.
6. Ak nie je možné ich považovať za stavebné súčasti budov, za výrobné a prevádzkové zariadenia sa považujú tiež:
 - a) základy strojov,
 - b) anténne systémy, firemné štíty, a reklamné pútače,
 - c) vodovodné inštalácie, zariadenia na zásobovanie vodou a vodovodným odpadom a príslušné meracie prístroje, armatúr, čerpadiel, filtračných zariadení a pod.,
 - d) zariadenia na vykurovanie vrátane kotlov a radiátorov,
 - e) solárno-technické zariadenia na ohrev teplej úžitkovej vody a vykurovanie priestorov: patria sem kolektory, regulačné jednotky, solárne okruhové čerpadilá, tepelné čidlá, zásobníky, potrubia. Ďalej sem patria médiá, ako etanol alebo glykol, ktoré treba v prípade škody spojenej s povinnosťou plniť nahradíť,
 - f) vzduchotechnika, klimatizačné zariadenia, zariadenia na vetranie vrátane ventilátorov a príslušných regulačných prístrojov,
 - g) zariadenia k haseniu požiaru, požiarnej ochrany, podnikovej ochrany rovnako ako služobný výstroj a výzbroj všetkého druhu.

Skupina C.
Zásoby

7. **Zásobami** sa pre účely týchto VPP PMA 2022 rozumejú hnuteľné veci evidované a špecifikované v účtovnej evidencii ako zásoby, hlavne všetky zásoby surovín, rozpracované výrobky, polotovary a hotové výrobky, hotové zakúpené diely, obchodný tovar všetkého druhu, prevádzkové hmota všetkého druhu (napr. pohonné látky, rozpúšťadlá, mazadlá a čistiace prostriedky, technické plyny a pod.), stavebný materiál, odpadový recyklovateľný materiál, baliaci materiál všetkého druhu, ak neslúži ako pomocný transportný materiál, drahé kovy a drahé kamene určené na výrobu a ktoré súčasne nemajú charakter cenností alebo starožitnosti.

8. **Vecami osobitného charakteru** sa pre účely týchto VPP PMA 2022 rozumejú:
 - a) **motorové vozidlá**, ktorími sa rozumejú všetky motorové vozidlá vrátane prívesov motorových vozidiel, ktorým je pridelené úradné evidenčné číslo. Všetky ostatné vozidlá, prívesy motorových vozidiel a iné pozemné dopravné prostriedky, ako aj ich náhradné diely, patria do skupiny B, ak nie sú evidované ako zásoby,

Skupina D.
Veci
osobitného
charakteru

- b) **elektronické dáta** sú fakty, pojmy a informácie upravené do formy použiteľnej pre prenos, interpretáciu alebo spracovanie elektronickým alebo elektromechanickým spracovaním dát alebo elektronicky riadeným zariadením vrátane programov, softvéru a iných kódovaných príkazov pre spracovanie a manipuláciu s dátami alebo riadenie a manipuláciu s takýmto zariadením,
- c) **reprodukčné pomôcky**, ktorými sa rozumejú veci, ktoré sa vymieňajú pri zmene pracovného úkonu alebo v dôsledku opotrebenia (napr. formy, kokily, matrice, razidlá, raznice, zápusťky, ryté a vzorkované valce, šablóny, vrtáky a vŕacie hlavy, nože, britvy, listy píl, ostatné rezné a lisovacie nástroje, pracovné časti drvíčov, pásy, laná, drôty, pneumatiky, žiaruvzdorné výmurovky a pod.),
- d) **peniaze** sú tuzemská mena a zahraničné meny vyjadrené hodnotou v tuzemskej mene podľa kurzového lístka Európskej centrálnej banky k rozhodnému dňu. Rozumejú sa pod nimi bankovky, štátovky a mince,
- e) **cenina** je istý druh hospodárskych prostriedkov (napr. platné poštové známky, kolky, odberné poukážky, stravné lístky, príp. ďalšie veci určené na obeh a obrat), ktoré nahradzujú peňažné prostriedky,
- f) **cennosti** sú predmety, ktoré majú okrem vlastnej úžitkovej hodnoty aj inú hodnotu (napr. umeleckú, historickú, zberateľskú), pričom môže ísť o menší predmet vyššej hodnoty (napr. výrobky z drahých kovov, drahé kamene, perly, cenné známky, mince),
- g) **starožitnosti** sú veci spravidla staršie ako 100 rokov, ktoré majú tiež umeleckú hodnotu,
- h) **veci historickej hodnoty** sú len také veci, ktorých hodnota je daná tým, že majú vzťah k histórii alebo historickej osobnostiam, že ich existencia sa viaže k nejakej historickej udalosti (nestačí len to, že sú staré). Ide napr. o zbrane, oblečenie, vozidlá, nábytok, hudobné nástroje a iné veci. Pri veciach umeleckej alebo historickej hodnoty a zbierkach nesmie ísť o predmety vyrobené z drahých kovov a kameňov, perál a podobne, pretože tie sú považované za cennosti alebo klenoty,
- i) **veci umeleckej hodnoty** sú len také veci, u ktorých je hodnota určená predovšetkým umeleckou kvalitou a autorom diela, nie iba výrobnými nákladmi (napr. obrazy, sochy, keramické, porcelánové alebo sklárske výrobky, gobelíny, výšivky, rezbárske práce a pod.),
- j) **zbierky** sú zámerne a sústavne sústredované a uchovávané predmety toho istého druhu z oblasti prírody a ľudskej činnosti,
- k) **peňažné automaty vrátane obsahu**, ktorými sa rozumejú predajné automaty na vhadzovanie mincí (vrátane meničov mincí) všetkého druhu a na vydávanie peňazí vrátane obsahu,
- l) **veci zamestnancov**, ktorými sa rozumejú veci osobnej potreby zamestnancov, ktoré sa obvykle nosia do zamestnania a veci, ktoré boli zamestnancom na miesto poistenia prinesené na žiadosť alebo so súhlasom zamestnávateľa v súvislosti s plnením pracovných úloh a sú odložené na mieste na to určenom a ak nie je také miesto určené, na mieste kde sa takéto veci obvykle ukladajú a toto miesto sa nachádza na mieste poistenia, nie však peniaze v hotovosti, šperky, cenné papiere, motorové vozidlá a predmety patriace svojim charakterom do vybavenia domácnosti.

Skupina E.
Odpratávacie
náklady

9. **Odpratávacími nákladmi, ktoré sú vynaložené v súvislosti s poistnou udalosťou** sa rozumejú:
 - a) **náklady na vypratanie miesta poistenia po poistnej udalosti** sú náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil na vyčistenie miesta vzniku škody, na odvoz odpadu a nepoužiteľných zvyškov na najbližšiu vhodnú a povolenú skládku, ak sa tieto náklady týkajú predmetu poistenia,
 - b) **náklady na búranie (strhnutie)** sú náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil na zbúranie doteraz stojacich častí predmetu poistenia, ktoré sú v prípade vzniku škody nevyhnutné a náklady na ich odvoz na najbližšiu vhodnú a povolenú skládku,
 - c) **náklady na demontáž a opäťovnú montáž, na premiestnenie a ochranu** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil, aby bolo poškodené a nepoškodené poistené technické a obchodno-prevádzkové vybavenie demontované a znova zmontované alebo inak premiestnené a chránené,
 - d) **náklady na hasenie** sú náklady, ktoré poistený účelne a úsporne vynaložil na zdolanie požiaru, aby zabránil škodám na poistených veciach alebo aby znížil rozsah škôd; tieto náklady zahŕňajú cenu spotrebovaných materiálov a mzdy a platy vyplatené za činnosti pri hasení poistených vecí vrátane miezd a platov zamestnancov poisteného za dobu strávenú hasením, s výnimkou platov administratívnych pracovníkov a miezd a platov členov hasičského zboru poisteného, ani náklady na výkony verejných hasičských zborov alebo iných subjektov, ktoré sú povinné poskytnúť pomoc vo verejnom záujme.

Skupina F.
Ostatné náklady
vynaložené
v súvislosti
s poistnou
udalosťou

10. **Ostatnými nákladmi vynaloženými v súvislosti s poistnou udalosťou** sa rozumejú:
 - a) **náklady na odstránenie škôd vzniknutých na stavebných súčastiach poistenej budovy** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou bola krádež vlámaním, na odstránenie škôd na strechách, stropoch, stenách, podlahách, dverách, zámkoch, oknách, výkladných skriňach a vitrínach s výnimkou ich presklenia, roletách, ochranných mriežach, zabezpečovacích systémoch, trezoroch a bezpečnostných schránkach, ktoré boli priamym dôsledkom krádeže vlámaním alebo pokusu o tento čin,
 - b) **náklady na provizórnu opravu rozbitého skla** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou bolo rozbitie skla, ak bola provizórna oprava skla preukázateľne nevyhnutná, vrátane nákladov na demontáž a montáž ochranných mrieží, markíz, uzáverov okien, zámkov výkladných skriň, ak bola táto demontáž a montáž nevyhnutná na výmenu a/alebo opravu skla postihnutého poistnou udalosťou,
 - c) **náklady na krátkodobé nutné bezpečnostné opatrenia proti odcudzeniu** sú náklady, ktoré poistený vynaložil bezprostredne po poistnej udalosti alebo iné súvisiace náklady s poistnou udalosťou, ktorej príčinou boli krádež vlámaním, lúpež alebo pokus o tieto činy, a to na krátkodobé nutné bezpečnostné opatrenia z dôvodu ochrany majetku poisteného proti odcudzeniu,

- d) **náklady na výmenu zámkov** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou bola krádež vlámaním, na výmenu zámkov dverí v poistených priestoroch, ak je kľúč k týmto dverám stratený v dôsledku krádeže vlámaním alebo pokusu o tento čin, s výnimkou nákladov vynaložených na výmenu zámkov trezoru a iných bezpečnostných schránek,
- e) **zvýšené náklady spôsobené rastom cien** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou je rast cien za obdobie medzi vznikom poistnej udalosti a znovuobnovením alebo znovunadobudnutím poistených a škodou postihnutých vecí. Zvýšené náklady spôsobené nedostatkom kapitálu sa nenahradzajú,
- f) **zvýšené náklady v dôsledku úradného obmedzenia znovuobnovenia** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou sú nutné náklady na znovuobnenie poistených a škodou postihnutých vecí v dôsledku úradného obmedzenia znovuobnovenia. Pokial' úradné nariadenie boli vydané pred vznikom poistnej udalosti, tieto vzniknuté zvýšené náklady nie sú poistené. Ak na základe úradného obmedzenia znovuobnenie môže byť uskutočnené len na inom mieste, tieto náklady sa nahradzujú len v takom rozsahu, v akom by boli vznikli pri znovuobnení na pôvodnom mieste,
- g) **zvýšené náklady technologického pokroku** sú nevyhnutné náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil po poistnej udalosti, ktorej príčinou sú zvýšené náklady na znovuobnenie alebo znovunadobudnutie poistených a škodou postihnutých vecí, keď znovuobnenie alebo znovunadobudnutie vecí v dôsledku technologického pokroku v tom istom druhu a rozsahu nie je možné alebo nemá zmysel. Smerodajná je suma, ktorú je treba vynaložiť na nahradu, aby škodou postihnutá vec mohla byť nahradená vecou, ktorej sa najviac približuje čo do druhu a kvality. Zvýšené náklady následkom úradného obmedzenia znovuobnovenia nie sú kryté.

Skupina G.
Zvláštne
náklady
vynaložené
v dôsledku
poistnej
udalosti

11. Zvláštymi nákladmi vynaloženými v dôsledku poistnej udalosti sa rozumejú:

- a) **náklady na vypratanie (bez zeminy)** sú náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil na vyhľadanie, nakladanie s odpadmi a uloženie.
Nákladmi na vyhľadanie sa rozumejú náklady vzniknuté v dôsledku toho, že je nutné úradným vyšetrovaním alebo odbornou analýzou určiť, či došlo k vzniku nebezpečného odpadu alebo chemických látok alebo iných vecí, ktoré podliehajú zvláštnemu režimu v zmysle príslušných ustanovení právnych predpisov o nakladaní s odpadmi a/alebo chemickými látkami a/alebo živočíšnymi odpadmi, a určiť, ako s týmito vecami nakladať a/alebo ich uložiť. Nákladmi na nakladanie s odpadmi sa rozumejú náklady na opatrenia slúžiace k odstráneniu nebezpečných látok a/alebo iných vecí podliehajúcich zvláštnemu režimu v zmysle príslušných ustanovení právnych predpisov o nakladaní s odpadmi a/alebo chemickými látkami a/alebo živočíšnymi odpadmi, k ich zužitkovaniu alebo k takej úprave, ktorá umožní ich uloženie. Nákladmi na uloženie sa rozumejú náklady na uloženie vecí na skládku vrátane preukázaných odvedených verejných poplatkov,
- b) **náklady na vypratanie (vrátane zeminy)** sú rozšírenie poistenia nákladov podľa písm. a) tohto bodu o náklady, ktoré poistený preukázateľne vynaložil, na odstránenie kontaminovanej zeminy i na nutné spätné vyplnenie výkopu zeminou. Kontaminovanou zeminou sa rozumie zemina, ktorá je v príčinnej súvislosti s poistou udalosťou znečistená inými vecami (s výnimkou vecí rádioaktívnych), a v dôsledku toho s ňou musí byť naložené predpísaným spôsobom v zmysle príslušných ustanovení právnych predpisov. Ak je dojednané poistenie viacnákladov v dôsledku nakladania s rádioaktívne kontaminovanou zeminou, vzťahuje sa poistenie podľa tohto písmena aj na rádioaktívne znečistenie (kontamináciu) zeminy, ak došlo k tejto kontaminácii v dôsledku poistnej udalosti v mieste poistenia pôsobením rádioaktívnych izotov obsiahnutých v poistených veciach.

Článok 20 Výklad pojmov

Pre účely tohto poistenia platí:

- Motorovým vozidlom** je nekoľajové vozidlo poháňané vlastným motorom, s výnimkou bicykla vybaveného pomocným motorom. Za motorové vozidlo sa považuje aj trolejbus.
- Náhodná udalosť** je udalosť, o ktorej sa odôvodnené predpokladá, že môže v čase trvania poistenia nastať, avšak v čase uzavretia poistenia sa ešte nevie, kedy nastane alebo či vôbec nastane.
- Nesprávne vyhodnotenie kalendárneho dátumu výpočtovou technikou** je akékoľvek poškodenie, následné škody, náklady, nároky a výdavky, predbežné aj iné akejkoľvek povahy priamo či nepriamo spôsobené zlyhaním, nesprávnym fungovaním a nedostatkami akéhokoľvek počítačového systému alebo siete, počítačového hardvéru, softvéru, zariadenia na spracovanie informácií, počítačových komponentov, médií, mikročipov, zabudovaných čipov, integrovaných obvodov alebo podobných zariadení či iných záznamov, ak správne nevyhodnotia akykoľvek kalendárny dátum ako skutočný kalendárny dátum, alebo ak nezachytia, neuložia, nezachovajú, nezvládnu, nevyhodnotia alebo nespracujú údaje alebo informácie v dôsledku toho, že berú akýkoľvek dátum inak ako je skutočný kalendárny dátum alebo v dôsledku toho, že akýkoľvek pokyn, ktorý bol naprogramovaný do počítačového systému alebo siete, či ďalších vyšše menovaných technických prostriedkov pre prenos dát je pokynom, ktorý spôsobuje zmažanie, stratu, deformáciu alebo modifikáciu údajov a informácií a neschopnosť zachytiť, uložiť alebo správne spracovať takéto údaje pred, v priebehu a po ukončení akéhokoľvek dátumu.
- Poistenie** je právny vzťah, ktorým sa poistovateľ zaväzuje poskytnúť poistenému poistné plnenie za poistnú udalosť a ktorým sa poistník zaväzuje platiť poistené.
- Poistený** je fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok sa poistenie vzťahuje.

6. **Poistná doba** je čas, na ktorý sa uzaviera zmluva. Je ohraničená dátumom vzniku poistenia a dátumom jeho zániku.
7. **Poistná zmluva** je písomný dvojstranný právny úkon, na základe ktorého vzniká poistenie fyzických a právnických osôb.
8. **Poistné obdobie** je časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve alebo stanovená právnym predpisom. Je to časový úsek, za ktorý sa platí poistné. Pri jednorazovo platených poisteniach je poistné obdobie totožné s poistnou dobou.
9. **Poistné plnenie** je náhrada poskytnutá poistovateľom na základe poistnej zmluvy v prípade vzniku poistnej udalosti.
10. **Poistné riziko** (nebezpečenstvo) je možná príčina vzniku škody uvedená v poistnej zmluve, na ktorú sa poistenie vzťahuje.
11. **Poistník** je fyzická alebo právnická osoba, ktorá uzavrela s poistovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné.
12. **Poistovateľ** je ČSOB Poistovňa, a.s., Žižkova 11, 811 02 Bratislava, Slovenská republika zapísaná v OR OS Bratislava I., odd. Sa, vl. č. 444/B, IČO: 31 325 416.
13. **Primeranými nákladmi na opravu poistenej veci** sa rozumie hospodárne vynaložená cena opravy poistenej veci alebo jej časti, ktorá je v čase vzniku poistnej udalosti v mieste obvyklá a zahrňa:
 - a) náklady na náhradné diely a nevyhnutný materiál do výšky novej hodnoty nahradzovaných dielov a materiálu v čase vzniku poistnej udalosti,
 - b) náklady na prácu, vrátane nákladov na rozobratie a opäťovné zostavenie,
 - c) náklady na dopravu poistenej veci na miesto poistenia a z miesta opravy,
 - d) colné a iné poplatky, ak boli zahrnuté v poistnej sume,
 - e) cestovné náklady technikov na území SR súvisiace s opravou poistenej veci. Cestovné náklady podľa tohto ustanovenia nezahŕňajú náklady na ubytovanie.
14. **Príves** je prípojné nemotorové vozidlo, slúžiace na prevoz nákladu alebo osôb.
15. **Stratou veci** sa rozumie stav, keď v súvislosti s poistnou udalosťou poistený stratil nezávisle od svojej vôle možnosť s vecou disponovať.
16. **Súbor** tvoria veci, ktoré majú podobný alebo rovnaký charakter, alebo sú určené k rovnakému hospodárskemu účelu.
17. **Škodou** sa rozumie poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo strata veci.
18. **Škody spôsobené jadrovou energiou** sú škody vzniknuté:
 - a) z ionizujúceho žiarenia alebo kontaminácie rádioaktivitou z akéhokoľvek rádioaktívneho odpadu alebo zo spalovania jadrového paliva,
 - b) z rádioaktívnych, toxických alebo inak rizikových alebo kontaminujúcich vlastností akéhokoľvek nukleárneho zariadenia, reaktoru alebo nukleárnej montáže alebo nukleárneho komponentu,
 - c) z pôsobenia akejkoľvek zbrane využívajúcej atómové alebo nukleárne štiepenie alebo syntézu alebo inú podobnú reakciu, rádioaktívnej sily alebo materiálu.
19. **Škodová udalosť** je náhodná udalosť, počas ktorej dochádza ku vzniku škody, ktorá môže byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie; škodová udalosť nie je však totožná s poistnou udalosťou.
20. **Terorizmus:** terorizmom sa rozumie použitie sily alebo násilia alebo hrozba použitia sily alebo násilia akejkoľvek osoby alebo skupiny ľudí, samostatne alebo v niekoho prospch alebo v spolupráci s akoukoľvek organizáciou alebo vládou, spáchané z politického, náboženského, ideologického alebo etnického dôvodu alebo účelu, spôsobujúce ujmu na ľudskom zdraví, hmotnom alebo nehmotnom majetku alebo infraštruktúre, vrátane úmyslu ovplyvňovať akúkoľvek vládu, zastrašovať obyvateľstvo alebo časť obyvateľstva.
21. **Ukončením činnosti poisteného** sa rozumie:
 - a) u právnických osôb, ktoré sa zapisujú do obchodného registra, výmaz z obchodného registra,
 - b) u právnických osôb, ktoré sa nezapisujú do obchodného registra, zrušenie právnickej osoby zriaďovateľom alebo výmazom z príslušného registra,
 - c) u podnikatelov - fyzických osôb, ktoré sú zapísané v živnostenskom registri, vyznačenie ukončenia činnosti poisteného v živnostenskom registri,
 - d) u podnikateľov - fyzických osôb, ktoré nie sú zapísané v živnostenskom registri, zánik oprávnenia k podnikateľskej činnosti.
22. **Vojnové udalosti** sú vzbury, povstania, hromadné násilné nepokoje, násilné konania motivované politicky, sociálne, ideologickej, nábožensky.
23. **Zamestnanec** je fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávnych vzťahoch, a ak to ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu.

Článok 21

Spoločné ustanovenia

1. Poistovateľ je oprávnený v súlade s platným zákonom o ochrane osobných údajov a Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „Nariadenie“) pre účely vedenia zmluvného vzťahu s dotknutou osobou, predmetom ktorého je poistenie, získavať a spracúvať osobné údaje poisteného a/alebo poistníka, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania na základe platného zákona o poistovníctve.
Dodatočné informácie o spracúvaní osobných údajov ČSOB Poistovňou, a.s. sú definované v Memorande ochrany osobných údajov ČSOB Finančnej skupiny, ktoré je dostupné na stránke www.csob.sk.
2. Na účely identifikácie klientov a ich zástupcov a zachovania možnosti následnej kontroly tejto identifikácie a na ďalšie účely v súlade s platným zákonom o poistovníctve sú klienti a ich zástupcovia aj bez súhlasu dotknutých osôb povinní poistovni na jej žiadosť poskytnúť osobné údaje v rozsahu uvedenom v zákone o poistovníctve.

- Jazyk
- 3. Ak sa niektoré ustanovenia týchto VPP PMA 2022 stanú neplatnými alebo spornými v dôsledku zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov, použije sa taký všeobecne záväzný právny predpis, ktorý je im svojou povahou a účelom najbližší.
 - 4. Všetky doklady a dokumenty týkajúce sa poistenia sa poistovateľovi predkladajú v slovenskom jazyku. V prípade, ak boli vystavené v cudzom jazyku, musí k nim byť priložený úradne overený preklad do slovenského jazyka, avšak s výnimkou dokladov a dokumentov predkladaných poistovateľovi v českom jazyku. V prípade dokumentov (vrátane poistnej zmluvy) a dokladov týkajúcich sa poistenia predložených poistovateľom má v prípade nesúladu prednosť dokument (vrátane poistnej zmluvy) a/alebo doklad predložený v štátnom jazyku Slovenskej republiky.
- Odchýlne ustanovenia
- 5. V zmluve sa možno od ustanovení týchto VPP PMA 2022 odchýliť a upraviť tak vzájomné práva a povinnosti, ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa nemožno od nich odchýliť.
 - 6. Zmeny v zmluve možno vykonať len písomnou dohodou účastníkov, inak sú neplatné.

Článok 22

Záverečné ustanovenia

- Účinnosť
- 1. Tieto VPP PMA 2022 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.
 - 2. Tieto VPP PMA 2022 nadobúdajú účinnosť dňom **01.06.2022**.